

Bodemenergie “goes Nuts”

donderdag 4 april 2013 Teun Bokhoven

We staan in Nederland voor een forse opgave om de energievoorziening te verduurzamen. Met de 2020-doelstelling van 16% duurzame energie zullen alle opties moeten worden ingezet. Daarbij wordt vaak als eerste gedacht aan de wind, zonne- en bio-energie. Dat zijn inderdaad toepassingen van duurzame energie waar een grote bijdrage van kan worden verwacht. Er is echter een duurzame optie die naar mijn mening ver onderbelicht blijft en dat betreft duurzame warmte en koude vanuit de bodem: bodemenergie.

48% van ons finaal energiegebruik zit in verwarmen en koelen, waarvan het merendeel op een relatief laag temperatuurniveau van 10-60 graden. Een ideale temperatuur om duurzaam op te wekken en in te zetten. In termen van energieopbrengst kan bodemenergie een zeer substantiële bijdrage leveren aan de energieneutraliteit van de gebouwde omgeving. Met uitzondering van geothermie zijn de meeste toepassingen nu al zeer kosteneffectief (dus zonder subsidie goed toepasbaar). Toch groeit deze sector minder hard dan je zou verwachten. Tegen deze achtergrond is dit het moment om op een baanbrekende wijze een lans te breken voor een veel grootschaliger toepassing van bodemenergie.

Binnen de SER wordt nu gesproken en onderhandeld over de beste manier om onze gebouwde omgeving in 2050 energieneutraal te hebben. We kunnen nog een stap verder. Niet alleen energieneutraal op jaarbasis (dus we produceren per jaar net zoveel als we gebruiken), maar energieneutraal op ieder moment van de dag. Dat houdt in dat we voldoende opslagcapaciteit hebben voor onze koude- en warmtebehoefte op gebiedsniveau, zodat we op ieder moment in het jaar onze overbodige warmte en koude kunnen bufferen om het op een later tijdstip te onttrekken als we daar behoefte aan hebben. Vanuit de bodem een optimaal duurzaam opwek-, distributie- en opslagsysteem. Op kleine schaal kan dit nu al. Opschalen en beschikbaar krijgen voor de bestaande bouw is de opgave voor de komende tijd. Daarbij zullen individuele systemen die nu al met veel succes worden gerealiseerd de basis vormen voor grotere gebiedssystemen. Dat vraagt beperkt om technische doorbraken, maar veel meer om een andere manier om onze warmte- en koudenetten te gaan beheren. Goed om daarbij te kijken hoe we 100 jaar geleden onze “nuts”-voorziening hebben ingericht voor energie. Lokaal, decentraal en met grote betrokkenheid van de bevolking en de gemeenten. Dat zou wel weer eens het nieuwe model kunnen worden om onze warmte en koude voorziening echt te gaan verduurzamen: let’s go “Nuts”.

[Teun Bokhoven](#)

Voorzitter TKI-EnerGO en de Duurzame Energie Koepel